

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ТИЖНЕВИЙ ЗВІТ ПРО РИЗИКИ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

**4 ТИЖДЕНЬ 2019 РОКУ
(21 СІЧНЯ – 27 СІЧНЯ)**

АКТИВНІ СПАЛАХИ

В Україні епідемічна ситуація щодо захворюваності на кір залишається неблагополучною. За оперативними даними, показники захворюваності на кір за попередні тижні зростали, проте за звітний тиждень показники зменшились порівняно з попереднім тижнем на 4,9% (3 450 випадків).

Захворюваність на кір за звітний тиждень

	За звітний тиждень	З початку року
Захворіло на кір усього	3 279	11 757
у тому числі дітей	1 929	6 881
Лабораторно підтверджено	210	719
Госпіталізованих	1 988	7 067
у тому числі дітей	1 018	3 796
Летальних	1	6

За звітний тиждень найвищі показники захворюваності на 100 тисяч населення на кір мають місце у Рівненській — 24,5; Чернівецькій — 23,2; Вінницькій — 19,4; Львівській — 18,6; Тернопільській — 17,5; Закарпатській — 15,0; Хмельницькій — 14,6 областях (по Україні — 7,7).

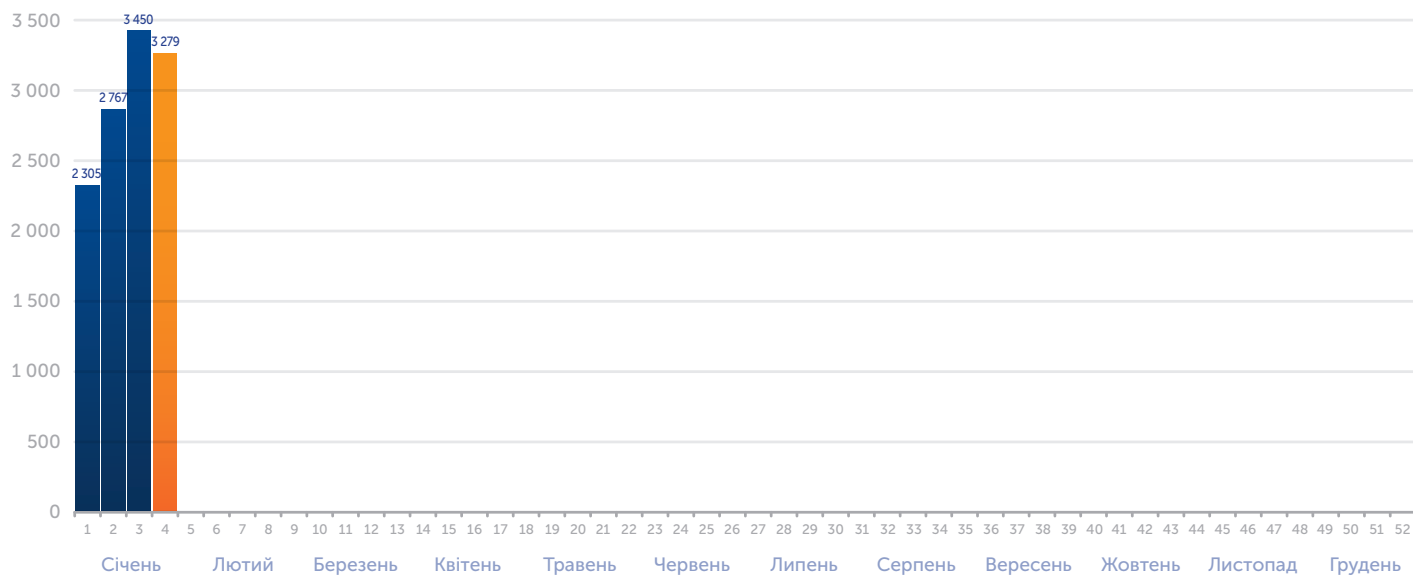
Зареєстровано один летальний випадок у Хмельницькій області — дорослий, помер 21.01.2019, діагноз — кір, важкий перебіг, двобічна пневмонія, міокардит.

СТАТИСТИКА СПАЛАХІВ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ЗА ЗВІТНИЙ ТИЖДЕНЬ

За звітний тиждень було, окрім спалахів кору, зареєстровано два спалахи ротавірусного ентериту і один – гострої кишкової інфекції (ГКІ).

Інфекційна хвороба	Кількість спалахів	Область/ місто	Кількість постраждалих	Імовірна причина
Ротавірусний ентерит	2	Запорізька область, м. Бердянськ, спортивно-розважальний комплекс «Джемп-сіті»	6 хворих	За попередніми даними виявлено, що всі потерпілі відвідували СРК «Джамп-сіті», діти в побуті не спілкувалися, всі мешкають за різними адресами, епідрозслідування триває
		Черкаська область, м. Черкаси, приватний дитячий навчальний заклад «Місто друзів»	3 хворих	З'ясовується
ГКІ	1	Вінницька область, м. Могилів-Подільський, гімназія гуманітарного, художньо-естетичного профілю	9 хворих	З'ясовується

Кількість захворілих на кір з початку року

Кількість летальних наслідків кору з початку року

СТАТИСТИКА ЗАХВОРЮВАНOSTI НА ГРИП ТА ГРВІ ЗА ЗВІТНИЙ ТИЖДЕНЬ

Протягом звітного тижня на грип та ГРВІ захворіли 198 708 людини, 58,5% з яких — діти віком до 17 років.

- Порівняно з минулим тижнем, рівень захворюваності серед дорослих зменшився на 6,9%, а серед дітей віком до 17 років — збільшився на 12,5%; загалом інтенсивний показник захворюваності склав 516,2 на 100 000 населення.

- Епідемічні пороги перевищено у восьми областях: Чернігівській (на 31,8%), Чернівецькій (на 23%), Івано-Франківській (22,6%), Житомирській (на 10%), Хмельницькій (7,2%), Миколаївській (4%), Київській (на 1,8%) та Закарпатській (на 0,3%). Загалом по Україні захворюваність на 0,5% менше епідемічного порога.

- У країні низька інтенсивність епідемічної активності грипу і ГРВІ та регіональне географічне поширення.

- За звітний тиждень зареєстровано три летальні випадки від грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції; із початку епідемічного сезону — 28, зокрема, четверо дітей віком до 17 років. Жоден померлий не був вакцинований проти грипу.

- За результатами лабораторного обстеження методом ПЛР 211 зразків матеріалів у 36,5% отримано позитивні на грип результати, у циркуляції переважають віруси грипу типу А.

- Упродовж звітного тижня проти грипу вакциновано 1 613 людей, а з початку епідемічного сезону — 0,4% населення України.

Детальніше — **в інформаційному бюлетені Центру грипу та ГРВІ.**

ІНШІ СИТУАЦІЇ

За тиждень поточного року було зареєстровано:

- **Один випадок ботулізму** в Тернопільській області, внаслідок якого захворіла одна особа. Протиботулінічну сироватку було введено своєчасно.
- Один випадок **отруєння дикорослими грибами** у Вінницькій області, внаслідок якого захворіло семеро осіб.

СИГНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ

Два позачергові повідомлення щодо завезених випадків малярії:

- У Вінницькій області у громадянина Республіки Нігерія, який є студентом Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова;
- У Дніпропетровській області у громадянина України, який працював за наймом у Республіці Нігерія. Розпочато специфічне та симптоматичне лікування, за отриманими повідомленнями провадиться епідрозслідування випадків.

Два позачергові повідомлення щодо групових отруєнь невідомою хімічною речовиною: розпилення сльозогінного газу у загальноосвітній школі с. Дихтинець Путильського району Чернівецької області, внаслідок чого постраждало 17 дітей (діти 1–9 класів). За результатами епідрозслідування виявлено, що було використано газовий балончик у шкільному гардеробі. Всі діти, які були госпіталізовані до Путильської ЦРЛ, наразі виписані з діагнозом «отруєння речовиною сльозогінної та дратівливої дії, легкого ступеня».

Також отримана інформація щодо отруєння вихлопними газами у шкільному автобусі в с. Морозівка Баришівського району Київській області, внаслідок чого постраждало 12 дітей. Триває епідрозслідування.

За результатами моніторингу інтернет-повідомлень та отриманих позачергових повідомлень було проведено **15 заходів реагування** та оцінювання ризиків, зокрема, щодо результатів епідрозслідування випадків ботулізму у Тернопільській області, м. Київ, отруєння дикорослими грибами у Вінницькій, Рівненській, Полтавській областях, ужиття заходів реагування на повідомлення про випадки малярії, уточнення інформації щодо розпилення перцевого газу у школах Харківської, Дніпропетровської областей (випадків госпіталізації не було), розгляд інтернет-повідомлень щодо отруєння чадним газом у Івано-Франківській (постраждало дві особи), Львівській (постраждало дві особи), Чернігівській (постраждало дві особи), Тернопільській (один летальний випадок) областях — консультаційні заходи, підготовка інформаційних матеріалів, відповіді щодо запитів на публічну інформацію.

ПОВІДОМЛЕННЯ ММСП

Отримано одне повідомлення з інформаційного сайту ВООЗ щодо подій для національних координаторів з питань Міжнародних медико-санітарних правил (WHO Event Information Site for IHR National Focal Points).

Оновлення інформації щодо зростання кількості лікарсько-стійких штамів *Neisseria gonorrhoeae*.

У березні 2018 року Великобританія повідомила про перші виявлені випадки антибіотико-резистентного збудника гонореї зі стійкістю до цефтриаксону та високим рівнем стійкості до азитроміцину. Після детального вивчення збудника було виявлено резистентність до ширшого спектра антибіотиків. Попри відсутність міжнародно узгоджених визначень, ВООЗ рекомендує розглядати ці випадки як XDR-гонорею (із широким спектром стійкості до лікарських препаратів).

Поширення резистентних штамів *N. gonorrhoeae* у європейському регіоні та за його межами ще більше обмежує наявні варіанти лікування хвороби і збільшує національне і глобальне навантаження на системи охорони здоров'я та економіку країн.

Для стійкого прогресу в подоланні проблеми мультирезистентної інфекції — *N. gonorrhoeae* необхідно забезпечити якісний епідеміологічний нагляд за збудниками гонореї та інших інфекційних недуг, які сформували стійкість до лікарських засобів. ВООЗ рекомендує розглянути можливість створення регіональних та національних мереж лабораторій для діагностики гонококової культури і тестування антимікробної чутливості, з відповідними процедурами контролю якості, а також належне застосування антибіотиків і дослідження альтернативних ефективних схем лікування гонококових інфекцій.

ІНФОРМАЦІЯ ЗА ДАНИМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ (TESSY)

1

Оновлена інформація щодо гарячки денге та вірусної хвороби Чікунгунья

Вірусна хвороба Чікунгунья: після попереднього звіту в Європі, Австралії та Тихоокеанському регіоні нових спалахів не було зареєстровано. У 2018 році кілька країн повідомляли про випадки захворювання, найбільшу кількість нових випадків реєстрували у чотирьох країнах: Бразилії, Індії, Таїланді, Судані.

Гарячка денге: у європейському регіоні місцеві випадки було зареєстровано у Франції та Іспанії у 2018 році. Іспанія повідомила про шість автохтонних випадків гарячки денге із трьох різних регіонів (Кадіс, Мурсія та Барселона), Франція повідомила про сім автохтонних випадків із Приморських Альп (5) та Еро (2). У решті світу (Аргентина, Парагвай, Сенегал, Філіппіни, Таїланд, Тайвань, Бангладеш, Камбоджа та Сінгапур) спостерігалася тенденція до зростання кількості випадків порівняно з 2017 роком. Крім того, в Омані було повідомлено про новий спалах.

Оцінка: вірусна хвороба Чікунгунья та гарячка денге є ендемічними у великих регіонах міжтропічної зони конвергенції. Ізольовані випадки або невеликі кластери автохтонних випадків гарячки денге на півдні Європи не є несподіваними, оскільки переносник *Aedes albopictus* присутній у цих регіонах. Ризик подальшого поширення вважається низьким, оскільки зараз погодні умови несприятливі для активності комарів у Європі.

В Україні 2018 року було зареєстровано чотири завезених випадки гарячки денге. У 2017 році — два випадки вірусної хвороби Чікунгунья та чотири випадки гарячки денге.

2

Звіт щодо захворювання на туляремію за даними епідеміологічного нагляду 2016 року

За 2016 рік у країнах ЄС було зареєстровано 1 148 випадків туляремії, з-поміж них — 1 096 підтверджених (95%). Жодного випадку хвороби не було зареєстровано у дев'яти країнах (Кіпр, Греція, Ісландія, Ірландія, Італія, Люксембург, Португалія, Румунія та Великобританія). Найбільша кількість випадків зафіксовано у Фінляндії (n = 699) та Швеції (n = 134).

Основним шляхом передавання туляремії у Європі 2016 року стало вживання забрудненої води зі струмків, ставків, озер і річок. Проте в ендемічних регіонах Швеції та Фінляндії туляремія, як правило, передається шляхом укусів комарів. Для захворювання характерна чітка сезонність, яка збігається з активним використанням водойм і активністю комарів улітку та на початку осені.

Туляремія — це зооноз, що не передається від людини до людини. Лікарі повинні знати про будь-які клінічні ознаки туляремії і розглядати її як можливий діагноз у будь-якому випадку культурально-негативного ендокардиту.

Основні заходи попередження туляремії спрямовано на зменшення кількості резервуарів (джерел) збудника — гризунів, зокрема, здійснення дезінсекції, дератизації, використання засобів індивідуального захисту під час перебування у природних умовах, а також на щеплення проти туляремії населення, яке проживає на ензоотичних територіях та належить до контингентів епідризику інфікування.

Довідково: Епідситуація з туляремії в Україні за останнє десятиріччя залишається нестійкою. Рівень захворюваності спорадичний, щороку реєструють поодинокі випадки. Люди хворіли на територіях із природними вогнищами туляремії серед нещепленого населення. Основними джерелами збудника були гризуни, в окремих випадках — зайці, переносниками збудника — кліщі.

У 2018 році зареєстровано два випадки хвороби у людей на туляремію — у Миколаївській та Волинській областях. Діагнози підтверджено лабораторно.

Захворювання проявлялись у вигляді бубонної форми, середньої тяжкості. Ймовірними джерелами збудника були мишовидні гризуни.